

Sygn. akt VUz 5/20

POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2020 roku

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim

w składzie następującym: Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Leżańska

Sędziowie: Magdalena Marczyńska, Paweł Hochman

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2020 roku w Piotrkowie Tryb.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania R. F. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wypłatę niezrealizowanego świadczenia

na skutek odwołania ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział T. z dnia 15 lipca 2019 roku znak: (...)

w przedmiocie zażalenia R. F. na postanowienie Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 13 marca 2020 roku, sygn. akt VU 1205/19

postanawia:

oddalić zażalenie.

Agnieszka Leżańska Magdalena Marczyńska Paweł Hochman

UZASANIENIE

Postanowieniem z dnia 8 października 2019 roku, Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. odrzucił odwołanie skarżącego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń społecznych z dnia 15 lipca 2019 roku, odmawiającej mu prawa do niezrealizowanego świadczenia po zmarłej A. S. (k-6). Odpis powyższego postanowienia odebrała w dniu 15 października 2019 roku żona skarżącego M. F., co potwierdziła własnoręcznym podpisem (dowód: potwierdzenie odbioru k-11).

W dniu 23 października 2019 roku skarżący wniósł zażalenie na powyższe postanowienie (k-13,14), które Sąd Okręgowy odrzucił mocą postanowienia z dnia 29 października 2019 roku, z uwagi na złożenie go po terminie (k-14).

W dniu 9 listopada 2019 roku, skarżący złożył zażalenie na postanowienie Sądu z dnia 8 października 2019 roku wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jego wniesienia (k-17,18).

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 13 marca 2020 roku, Sąd Okręgowy oddalił wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu z dnia 8 października 2019 roku i odrzucił zażalenie (k-40). W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, iż stosownie do art. 168 § 1 k.p.c., jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Zgodnie zaś z treścią art. 169 § 1 k.p.c. pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do sądu, w którym czynność miała być dokonana, w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. Sąd podniósł, iż w uzasadnieniu wniosku R. F. wskazał, iż żona przekazała mu postanowienie Sądu w dniu 17 października 2019 roku i uznał tę datę za datę odbioru i od niej zaczął liczyć termin do wniesienia zażalenia. Jednak, zdaniem Sądu Okręgowego, poza sporem pozostaje, iż w dniu 15 października 2019 roku doszło do skutecznego doręczenia wnioskodawcy postanowienia z dnia 8 października 2019 roku, poprzez doręczenie jej dorosłemu domownikowi. Nawet okoliczność, że przesyłka mogła

zostać mu przekazana w dniu 17 października 2019 roku jest okolicznością bezprzedmiotową, ponieważ nastąpiło to przed upływem terminu do skutecznego wniesienia zażalenia. Wnioskodawca niewątpliwie temu terminowi uchybił, ponieważ zażalenie złożył w dniu 23 października 2019 roku.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, Sądu Okręgowy uznał, iż wnioskodawca nie uprawdopodobnił, że uchybienie terminowi nie było zawinione, a zatem nie zachodziły przesłanki żart. 168 § 1 k.p.c. Wobec powyższego, Sąd oddalił wniosek skarżącego o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia na postanowienie z dnia 8 października 2019 roku, jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

Odrzucenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia oznacza, że zostało ono wniesione po terminie. W związku z tym konieczne stało się jego odrzucenie w oparciu o art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., o czym Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji postanowienia.

W zażaleniu na powyższe postanowienie z dnia 6 kwietnia 2020 roku, skarżący podniósł, iż odpis postanowienia z dnia 8 października 2019 roku wraz z uzasadnieniem odebrała jego żona i przekazała mu w dniu 17 października 2019 roku, wobec czego wnioskodawca uznał, iż siedmiodniowy termin do wniesienia zażalenia należy liczyć od tej daty.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

zażalenie jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Okolicznością bezsporną w sprawie jest, iż odpis postanowienia z dnia 8 października 2019 roku wraz z uzasadnieniem odebrała w dniu 15 października 2019 roku żona skarżącego M. F., co potwierdziła własnoręcznym podpisem. Skarżący podniósł w zażaleniu, iż żona przekazała mu powyższą przesyłkę w dniu 17 października 2019 roku, wobec czego wnioskodawca uznał, iż siedmiodniowy termin do wniesienia zażalenia należy liczyć od tej daty.

Powyższa okoliczność skutkowała wniesieniem przez skarżącego zażalenia na postanowienie Sądu z dnia 8 października 2019 roku dopiero w dniu 23 października 2019 roku, a więc po upływie ustawowego, siedmiodniowego terminu do jego wniesienia. Okoliczność ta, w ocenie R. F., winna skutkować przywróceniem mu terminu do wniesienia zażalenia, co jednak nie znalazło uznania Sądu Okręgowego wydającego zaskarżone postanowienie, jak i składu rozpoznającego niniejsze zażalenie.

Wszak przepisy art. 168 k.p.c. oraz art. 169 k.p.c. określają ściśle cztery przesłanki przywrócenia terminu, które dla skutecznego skorzystania przez skarżącego z omawianej instytucji muszą wystąpić kumulatywnie. Są one następujące:

- 1) zainteresowany wystąpi z wnioskiem o przywrócenie terminu;
- 2) wniosek ten zostanie wniesiony w ciągu 7 dni od ustania przyczyny uchybienia terminowi;
- 3) jednocześnie z wniesieniem wniosku zostanie dopełniona czynność, dla której określony był termin;
- 4) zainteresowany uprawdopodobni, że uchybienie terminowi nastąpiło bez jej winy.

O ile spełnienie przez R. F. trzech pierwszych z powyższych przesłanek nie budzi wątpliwości, to jednak skarżący, jak słusznie uznał Sąd Okręgowy w zaskarżonym postanowieniu, nie uprawdopodobnił braku winy w uchybieniu terminu.

Wszak "uprawdopodobnienia przez zainteresowanego braku swojej winy w uchybieniu terminowi" oznacza, iż zainteresowany zobowiązany jest do uprawdopodobnienia istnienia okoliczności, które spowodowały niemożność dokonania czynności w przewidzianym terminie (zob. wyr. NSA w Szczecinie z 2.2.2000 r., SA/Sz 2125/98, Legalis; zob. także A. Matan, w: Łaszczyca, Martysz, Matan, KPA. Komentarz, t. 1, 2005, s. 572). Kryterium braku winy jako przesłanka zasadności wniosku o przywrócenie terminu wiąże się z obowiązkiem strony do szczególnej staranności przy dokonywaniu czynności procesowej. Przywrócenie terminu do dokonania określonej czynności procesowej nie jest zatem dopuszczalne, gdy strona dopuściła się choćby lekkiego niedbalstwa. Przepis art. 168 § 1 k.p.c., dotyczący

przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej, nie może być interpretowany w sposób rozszerzający, gdyż jest zasadą, że czynności procesowe powinny być dokonywane w terminie. W konsekwencji, to na stronie ciąży obowiązek uwiarygodnienia, poprzez przedstawienie stosownej argumentacji, że dochowała ona należytej staranności, jednakże dopełnienie czynności w terminie stało się niemożliwe z powodu trudnej do przewyciężenia przeszkody, niezależnej od osoby zainteresowanego i istniejącej przez cały czas, aż do wniesienia wniosku. Przy ocenie zaś rodzaju uchybienia należy brać pod uwagę obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony należycie dbającej o swoje interesy, o swe własne, życiowo ważne sprawy (tak Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 22 listopada 2019 r., III CZ 40/19, postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 22 listopada 2019 r., postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 kwietnia 2019 r., postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 maja 2018 r., I PZ 13/18). (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 października 1998 r., II CKN 8/98, z dnia 27 października 1998 r., II PKN 385/98, OSNAPiUS 1999 nr 23, poz. 753; z dnia 12 marca 1999 r., I PKN 76/99, OSNAPiUS 2001 nr 11, poz. 431; z dnia 14 kwietnia 1999 r., II UKN 555/98, OSNAPiUS 2000 nr 14, poz. 561; z dnia 22 lipca 1999 r., I PKN 273/98, OSNAPiUS 2000 nr 20, poz. 757; z dnia 29 października 1999 r., I CKN 556/98, dnia 2 sierpnia 2006 r., I UZ 13/06, OSNP 2007 nr 15-16, poz. 238; z dnia 10 stycznia 2007 r., I CZ 108/06, z dnia 26 kwietnia 2007 r., III CZ 22/07, z dnia 30 maja 2007 r., II CSK 167/07 i z dnia 8 października 2010 r., II PK 70/10).

Skarżący upatruje braku swojej winy w uchybieniu terminu w odebraniu przesyłki przez jego żonę, a więc w trybie doręczenia zastępczego, które polega na doręczeniu pisma sądowego, pod nieobecność adresata, dorosłemu domownikowi, jeżeli osoba ta nie jest przeciwnikiem adresata w sprawie i podjęła się oddania mu pisma (art. 138 § 1 KPC). Żona skarżącego jest niewątpliwie dorosłym domownikiem, pokwitowała własnoręcznie odbiór przesyłki skierowanej do niego, istniały zatem podstawy do uznania przez Sąd Okręgowy, że doręczenie zastępcze dokonane do jej rąk jest skuteczne. Okoliczność, czy i kiedy doszło do przekazania pisma adresatowi pozostaje bez znaczenia dla oceny skuteczności doręczenia i rozpoczęcia biegu terminów procesowych wynikających z dokonania doręczenia. Dodać przy tym należy, że skuteczność doręczenia nie jest uzależniona od jakiegokolwiek formalnego pouczenia odbiorcy przesyłki o obowiązku jej przekazania adresatowi. Wykazanie, że osoba, które odebrała pismo nie przekazała go adresatowi lub uczyniła to z opóźnieniem może mieć znaczenie jedynie przy ocenie zasadności wniosku o przywrócenie terminu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 4 września 1970 r., I PZ 53/70, OSNCP 1971 nr 6, poz. 100; z 12 stycznia 1973 r., I CZ 157/72, OSNCP 1973 nr 12, poz. 215; z 16 czerwca 1997 r., I CKN 770/97, niepublikowane; z 14 marca 2001 r., II CZ 134/00, niepublikowane; z 8 sierpnia 2001 r., I CZ 104/01, niepublikowane; z 8 marca 2005 r., IV CZ 6/05, niepublikowane; z 6 listopada 2002 r., III CZ 99/02, niepublikowane i z 5 lutego 2008 r., II PZ 72/07, niepublikowane).

Należy jednak podkreślić, iż samo powołanie się przez skarżącego na przekazanie mu przesyłki przez żonę z opóźnieniem nie może stanowić wystarczającej podstawy do przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej. Co prawda, przepis art. 243 k.p.c. stanowi, że zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym nie jest konieczne, ilekroć ustawa przewiduje uprawdopodobnienie zamiast dowodu, nie oznacza to jednak, iż Sąd podejmując korzystne dla strony decyzje może opierać się tylko na samych twierdzeniach strony. Wnioskujący winien zatem zaoferować sądowi coś, co umożliwi zweryfikowanie przytaczanych przez niego twierdzeń, z tym, że materiał ten nie musi dawać całkowitej pewności. Wszak w celu uprawdopodobnienia skarżący może powoływać i przedstawiać zarówno dowody, w tym tzw. dowody niedające pewności, jak i inne środki, nieuznawane przez kodeks za dowody, np. pisemne oświadczenia, surogaty dokumentów (tak postanowienie SN z 16.12.2005 r. I CNP 37/05, Legalis, postanowieniu z 19.5.2006 r.,⁽¹⁾ III CZ 28/06, Legalis).

Skarżący nie przedstawił żadnych środków w celu uprawdopodobnienia podnoszonych przez siebie okoliczności, co należy ocenić, jako niespełnienie wymagania z art. 169 § 2 k.p.c. pod względem formalnym. Okoliczność ta ma jednak charakter wtórny, albowiem przyjmując nawet, iż skarżący odebrał przesyłkę w dniu 17 października 2019 roku, nie oznacza to, iż nie mógł wnieść zażalenia w terminie, skoro termin ten upłynął dopiero w dniu 22 października 2019 roku. Wnioskodawca niewątpliwie temu terminowi uchybił, albowiem zażalenie złożył w dniu 23 października 2019 roku.

Powyższe oznacza, iż Sąd Okręgowy wydał prawidłowe rozstrzygnięcie, a zażalenie wnioskodawcy nie może odnieść zamierzonego skutku.

Dlatego też, Sąd Okręgowy w niniejszym składzie, na podstawie art.385 k.p.c. w związku z art.397 k.p.c. i art. 394^{1a} § 1 pkt12 k.p.c. orzekł, jak w sentencji postanowienia.

Agnieszka Leżańska Magdalena Marczyńska Paweł Hochman